

Warszawa, 22 września 2026 roku

Izba Gospodarcza Blockchain i Nowych Technologii

ul. Bieniewicka 26, 01-632 Warszawa

KRS 0000745508 • NIP 5252761072

ADE: AE:PL-80783-23855-WSBHC-16

E-mail: kontakt@igbint.pl

Reprezentacja: Robert Wojciechowski – Prezes Zarządu; Rafał Kielbus – Członek Zarządu, działający łącznie.

Minister Finansów i Gospodarki

Ministerstwo Finansów

ul. Świętokrzyska 12, 00-916 Warszawa

ADE: AE:PL-83190-36017-RFBJU-21

E-mail: kancelaria@mf.gov.pl**Do wiadomości:**

1. Jurand Drop, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów – za pośrednictwem kancelarii Ministerstwa.
2. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa, skr. poczt. 419; ADE: AE:PL-15372-29362-SCIBD-25.

Sprawa: projekt UC132; znak sprawy MF: FN9.700.1.2025; postulat UKNF z dnia 15 lipca 2026 r., znak DBR-DBRZ2.071.2.2026.PK.

OPINIA IZBY W SPRAWIE POSTULATU LIKWIDACJI MAŁYCH INSTYTUCJI PŁATNICZYCH**Ocena funkcjonowania przepisów oraz wnioski dotyczące dalszych prac nad projektem UC132**

Szanowny Panie Ministrze,

na podstawie art. 2 oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych Izba Gospodarcza Blockchain i Nowych Technologii (dalej: Izba) przedstawia negatywną opinię o postulacie uchylecia przepisów o małych instytucjach płatniczych (MIP), zgłoszonym przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) w toku prac nad projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu rozwoju rynku finansowego oraz zwiększenia stabilności finansowej na tym rynku (UC132).

Izba wnosi o nieuwzględnienie postulatów likwidacji MIP w projekcie UC132. Rozpoznane nieprawidłowości należy usuwać, ale wybór środków powinien opierać się na danych o ryzyku, skuteczności nadzoru i kosztach dla przedsiębiorców oraz klientów. Izba proponuje zachowanie reżimu MIP, ocenę niezbędnych zmian punktowych i przegląd ich skuteczności. Gotowość do tych prac nie oznacza akceptacji nowych obowiązków bez wykazania ich konieczności i proporcjonalności.

I. Dokumenty wymagające łącznej oceny

1. W piśmie z dnia 15 lipca 2026 r. UKNF zaproponował usunięcie z ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (dalej: u.u.p.) regulacji tworzenia i działalności MIP. Załącznik przewiduje uchylenie art. 117j i 117k po 14 dniach od ogłoszenia ustawy oraz okresy przejściowe związane z zakończeniem działalności albo ubieganiem się o zezwolenie krajowej instytucji płatniczej (KIP).[1–2]
2. W piśmie z dnia 24 lipca 2026 r., znak DPP-DPPZO1.071.40.2026.SP, podpisanym przez Przewodniczącego KNF, przedstawiono także propozycje zmian art. 117h, 117j, 141 i 142 u.u.p. dotyczących weryfikacji niekaralności, beneficjentów rzeczywistych oraz podstaw wpisu i wykreślenia MIP z rejestru. Uzasadnienie odwołuje się do zaleceń MONEYVAL.[3–4]

3. Propozycje te należy ocenić łącznie. Samo ich współistnienie nie dowodzi formalnej sprzeczności stanowisk ani wycofania postulatu likwidacji: zmiany punktowe mogą być rozważane jako alternatywa albo rozwiązanie przejściowe. Dokumenty pokazują jednak, że organ nadzoru wskazał konkretne instrumenty inne niż likwidacja. Ministerstwo powinno wyjaśnić ich wzajemną relację i porównać skutki obu kierunków.
4. Koordynator OSR w piśmie z dnia 22 lipca 2026 r., znak KOSR.0610.382.2025, zgłosił uwagi dotyczące m.in. przyczyn zmian w u.u.p., wpływu projektu na organy nadzoru i kosztów dostosowawczych przedsiębiorców.[5] Nie przedstawiamy tych uwag jako odrębnego sprzeciwu wobec likwidacji MIP. Wskazują one natomiast obszary, które wymagają uzupełnienia przy ocenie projektu.
5. Nie utożsamiamy braku dokumentu w publicznym wykazie z jego nieistnieniem ani postulatu UKNF z decyzją Ministra. Przedmiotem niniejszej opinii jest propozycja UKNF i warunki, które powinny poprzedzać ewentualną zmianę ustawową. O istniejące dokumenty prac Izba występuje odrębnie w trybie dostępu do informacji publicznej.

II. Dlaczego Izba sprzeciwia się likwidacji

1. Dane o problemach nie przesądzą o wyborze najdalej idącego środka

UKNF wskazuje zagrożenia dotyczące m.in. naruszeń prawa, nieaktywności podmiotów, jakości zarządzania i ograniczeń nadzoru. Izba nie pomija tych sygnałów. Nie wynika z nich jednak automatycznie, że jedyną skuteczną reakcją jest usunięcie całej kategorii dostawców.

Pismo z dnia 15 lipca 2026 r. podaje 291 historycznych wpisów MIP, 47 wniosków o zezwolenie KIP i 10 udzielonych zezwoleń.[1] Są to różne populacje. Liczba zezwoleń odniesiona do wszystkich historycznych wpisów nie jest wskaźnikiem skuteczności postępowań o zezwolenie KIP. Do jego oceny potrzebne są również statusy pozostałych spraw, czas postępowań i przyczyny ich zakończenia. Podane w piśmie 14 postępowań w sprawie zakazu obejmuje zarówno zakazy, jak i umorzenia; nie należy przedstawiać tej liczby jako 14 decyzji o zakazie.

Liczyby wykreśleń i postępowań potwierdzają korzystanie z obecnych instrumentów. Nie dowodzą same w sobie ani ich pełnej skuteczności, ani nieskuteczności. Podobnie niewielki udział MIP w całym rynku nie przesądza o braku wartości ich usług dla klientów lub o zbędności odrębnego reżimu.

Ocena skutków regulacji powinna rozdzielać: naruszenie obowiązku, podejrzenie przestępstwa, ustalenie organu, ostateczne rozstrzygnięcie i potwierdzoną szkodę użytkownika. Powinna też wyjaśniać, jaka część problemów pozostaje mimo wykorzystania dostępnych narzędzi i dlaczego nie może zostać usunięta rozwiązaniami mniej dolegliwymi. Ocena jakościowa może uzupełniać dane, ale jej przesłanki i ograniczenia powinny być jawne.

2. Konieczne jest porównanie wariantów i skutków dla MŚP

Art. 66–68 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz § 28 Regulaminu pracy Rady Ministrów wymagają uwzględnienia skutków projektowanych rozwiązań, możliwości osiągnięcia celu innymi środkami i proporcjonalności obciążeń przedsiębiorców. Pismo organu opiniującego nie zastępuje pełnej oceny, za którą odpowiada projektodawca.

Izba wnosi o porównanie co najmniej trzech wariantów:

1. utrzymania reżimu z konsekwentnym stosowaniem obecnych narzędzi nadzorczych;
2. zmian punktowych, w tym elementów propozycji UKNF z dnia 24 lipca 2026 r., po indywidualnej ocenie ich konieczności;
3. likwidacji reżimu, z rzeczywistymi kosztami uzyskania zezwolenia KIP albo zakończenia działalności.

Porównanie powinno obejmować ograniczenie konkretnych zagrożeń, koszty wdrożenia i dalszego przestrzegania prawa, skutki dla użytkowników, dostępność usług, konkurencję oraz zasoby nadzoru. W odniesieniu do mikro-, małych i średnich przedsiębiorców należy uwzględnić ich rzeczywisty status i strukturę; sam wpis MIP nie przesądza spełniania ustawowej definicji MŚP.

Nie postulujemy prostego zsumowania wszystkich możliwych zabezpieczeń. Obowiązek, którego koszt oceniono jako dopuszczalny osobno, może w połączeniu z innymi pozbawić reżim uproszczony jego funkcji. Dla wariantu reformy potrzebna jest więc także ocena łącznego obciążenia i wskazanie obowiązków, które można znieść lub uprościć.

3. Przepisy przejściowe wymagają odrębnej analizy

Załącznik do pisma UKNF posługuje się różnymi punktami początkowymi terminów: w art. X2 wskazuje 18 miesięcy od ogłoszenia dla wejścia w życie art. X1 oraz 14 dni od ogłoszenia dla skreślenia art. 117j i 117k; w art. X3 wskazuje 18 miesięcy od wejścia w życie ustawy na zakończenie działalności i 12 miesięcy od wejścia w życie ustawy na złożenie wniosku o zezwolenie KIP. Przewiduje też kontynuowanie działalności przez wnioskodawcę do czasu rozpatrzenia wniosku.[2] Nie należy utożsamiać tych terminów ani zakładać, że wszystkie postępowania o zezwolenie muszą zakończyć się w 18 miesięcy. Przepisy wymagają uporządkowania punktów początkowych i wzajemnej relacji terminów.

Należy odrębnie przeanalizować skutek proponowanego uchylecia art. 117j i 117k po 14 dniach. Chodzi w szczególności o los wniosków o wpis będących w toku, sytuację podmiotów przygotowujących rozpoczęcie działalności, skutki wycofania lub odmowy zezwolenia KIP, rozliczenie umów z klientami, zwrot środków i obsługę reklamacji. Trzeba również wyjaśnić, jak projektowane terminy odnoszą się do standardu *vacatio legis* z art. 68b Prawa przedsiębiorców, z uwzględnieniem przewidzianych w nim wyjątków i wymogów uzasadnienia.

Według pisma UKNF na 14 lipca 2026 r. do rejestru wpisanych było 147 MIP.[1] Jest to stan historyczny, nie liczba wszystkich podmiotów aktywnie świadczących usługi w dniu niniejszego pisma. OSR powinna korzystać z aktualnych danych i oddzielać podmioty aktywne, nieaktywne oraz wnioskodawców.

4. Zmiana o takim zakresie wymaga rzeczywistej możliwości zgłoszenia uwag

Postulat UKNF zgłoszony w toku opiniowania projektu nie jest równoznaczny z przedstawieniem przedsiębiorcom zmienionego projektu wraz z uzasadnieniem i OSR. Nie twierdzimy, że nikt z uczestników prac nie mógł znać postulatu lub że żadna organizacja dostawców nie uczestniczyła w konsultacjach. Stanowisko PONIP z dnia 22 lipca 2026 r. należy do materiałów konsultacyjnych.[6] Udział w konsultacjach pierwotnego projektu nie zastępuje jednak możliwości oceny później proponowanej likwidacji MIP.

Jeżeli zakres projektu zostanie istotnie zmieniony, należy zastosować obowiązki wynikające z § 48 ust. 2 pkt 2 Regulaminu w granicach określonych tym przepisem. Niezależnie od tego Izba wnosi o ponowne konsultacje publiczne na podstawie § 48 ust. 3 w związku z § 36 ust. 1 i o skierowanie zmienionego projektu także do Izby. Jest to wniosek o skorzystanie z przewidzianej kompetencji, a nie twierdzenie, że ust. 3 nakazuje ponowne konsultacje w każdym przypadku.

Izba postuluje termin na uwagi wynoszący co najmniej 21 dni. Zgodnie z § 40 ust. 3 pkt 1 Regulaminu wyznaczenie krótszego terminu dla projektu ustawy wymaga szczegółowego uzasadnienia. W sprawie zniesienia kategorii przedsiębiorców skrócenie czasu na ocenę tekstu, kosztów i przepisów przejściowych byłoby szczególnie trudne do uzasadnienia.

5. Opcja krajowa i koordynacja z PSD3/PSR

Art. 32 dyrektywy (UE) 2015/2366 (PSD2) pozwala państwom członkowskim korzystać z uproszczonego reżimu dla mniejszych dostawców. Nie nakazuje utrzymywania polskiego modelu MIP,

ale dopuszcza taki kierunek polityki regulacyjnej. Izba nie wywodzi z tego przepisu bezwzględnego zakazu likwidacji; wnosi o uzasadnienie rezygnacji z dopuszczalnej opcji krajowej.

Prace nad pakietem PSD3/PSR wymagają odrębnego uwzględnienia w analizie Ministerstwa. Rozwiązań zawartych w materiałach prac legislacyjnych nie należy przedstawiać jako obowiązującego prawa. Ostateczny zakres opcji krajowych i terminy wdrożenia trzeba ustalić na podstawie wyniku procesu unijnego, nie przewidywanej daty jego zakończenia.

W ocenie Izby przyszłość reżimu MIP, jego limit i zakres usług należy rozstrzygać w skoordynowanych pracach nad dostosowaniem prawa krajowego do pakietu PSD3/PSR, zamiast likwidować reżim w UC132, a następnie ponownie oceniać tę samą kwestię. Jest to postulat legislacyjny Izby, a nie twierdzenie o prawnej niedopuszczalności zmian w UC132.

III. Ocena funkcjonowania przepisów: reforma i przegląd

Izba proponuje zachowanie MIP i ocenę zmian na podstawie ich rezultatów. W pierwszej kolejności należy zbadać skuteczność istniejących instrumentów, w tym art. 117q ust. 3 i 4 u.u.p., obowiązujących od 1 stycznia 2024 r. Należy także wyjaśnić relację ewentualnych zmian do art. 117k ust. 2a i 2b, dodanych ustawą z dnia 11 czerwca 2026 r. (Dz. U. poz. 875), które mają wejść w życie 1 stycznia 2027 r. Przepisów jeszcze niestosowanych nie można oceniać na podstawie skutków ich działania.

Prace powinny objąć:

1. **Rejestr i warunki wpisu:** ocenę, które elementy propozycji z dnia 24 lipca 2026 r. są niezbędne; koszty dokumentów krajowych i zagranicznych; wykonalność terminów; możliwość korzystania z danych już posiadanych przez administrację. Nie oznacza to akceptacji całego pakietu obowiązków.
2. **Ograniczenie terytorialne:** publiczne wyjaśnienie kryteriów stosowania art. 117f ust. 2 u.u.p., w szczególności odróżnienia świadczenia usług poza terytorium Polski od udziału dostawcy działającego w Polsce w transakcji z elementem zagranicznym. Izba nie postuluje przyznania MIP prawa paszportowania usług.
3. **Dostęp do rachunków:** ocenę stosowania art. 4 ust. 8 u.u.p. przez dostawców zobowiązanych tym przepisem oraz monitorowanie przyczyn odmów. Ryzyko, że sama zapowiedź likwidacji wpływa na decyzje banków, traktujemy jako hipotezę do sprawdzenia, nie ustalony związek przyczynowy.
4. **Sprawozdawczość i nadzór:** identyfikację dublujących się obowiązków, uporządkowanie definicji danych i kierowanie działań nadzorczych do udokumentowanych ryzyk.
5. **Przegląd skuteczności:** określenie wartości bazowych, mierników i terminu oceny rezultatów zmian. Izba proponuje przegląd nie później niż po 24 miesiącach ich stosowania, bez automatycznej likwidacji reżimu w przypadku nieosiągnięcia wybranego wskaźnika. Wynik przeglądu powinien stanowić podstawę odrębnej oceny i decyzji ustawodawcy.

IV. Wnioski dotyczące toku prac

Izba wnosi o:

1. nieuwzględnienie postulatu likwidacji MIP w projekcie UC132 i zachowanie uproszczonej ścieżki prowadzenia działalności;
2. przed wyborem jakiegokolwiek nowego rozwiązania dotyczącego MIP – uzupełnienie OSR o porównanie wariantów wskazanych w części II, źródła danych, zakres niepewności i łączny koszt obciążeń;
3. wyjaśnienie relacji propozycji UKNF z dnia 15 i 24 lipca 2026 r., w tym tego, czy zmiany punktowe są wariantem alternatywnym, przejściowym czy niezależnym;

4. przedstawienie zmienionego projektu z uzasadnieniem i OSR do konsultacji, z udziałem Izby oraz organizacji dostawców usług płatniczych i z terminem na uwagi wynoszącym co najmniej 21 dni;
5. ujęcie stanowiska Izby w dokumentacji prac i odniesienie się do niego w odpowiednim zestawieniu stanowisk lub raporcie z konsultacji, stosownie do trybu jego rozpatrzenia; Izba wnosi także o udostępnienie pisma w RPL;
6. zorganizowanie spotkania Ministerstwa, UKNF, Izby i organizacji dostawców usług płatniczych przed podjęciem kierunkowego rozstrzygnięcia, a jeżeli etap prac na to pozwala – przed skierowaniem projektu do Stałego Komitetu Rady Ministrów;
7. uwzględnienie Izby w dalszej komunikacji dotyczącej MIP, w tym w pracach związanych z PSD3/PSR.

V. Osiem pytań o stanowisko Ministra

Poniższe pytania dotyczą stanowiska i zamierzeń organu wnioskującego. Są elementem dialogu legislacyjnego, a nie żądaniem wytworzenia informacji w trybie u.d.i.p. Prosimy o odpowiedź w terminie umożliwiającym udział Izby przed przyjęciem kierunkowych rozstrzygnięć.

1. Czy Minister zamierza uwzględnić postulat likwidacji MIP w UC132 albo w innym projekcie? Jaki jest przewidywany tryb i termin rozstrzygnięcia oraz która komórka Ministerstwa prowadzi sprawę?
2. Jak Ministerstwo ocenia wzajemną relację propozycji UKNF z dnia 15 i 24 lipca 2026 r.? Czy przewiduje wyjaśnienie tej relacji z KNF i ocenę wariantu punktowego jako alternatywy?
3. Jaką rolę dla MIP przewiduje Ministerstwo w pozostałych rozwiązaniach UC132, w szczególności dotyczących blokady środków, i jak zamierza skoordynować ewentualne nowe obowiązki z przepisami przejściowymi?
4. Czy i kiedy Ministerstwo przewiduje uzupełnienie OSR oraz konsultacje tekstu zmian dotyczących MIP? Czy obejmą one Izbę i organizacje dostawców usług płatniczych?
5. Jak Ministerstwo zamierza ocenić skuteczność przepisów obowiązujących od 1 stycznia 2024 r. oraz uwzględnić przepisy mające wejść w życie 1 stycznia 2027 r.?
6. Jakie jest stanowisko Ministerstwa co do zachowania opcji dla mniejszych dostawców w kontekście PSD3/PSR oraz koordynacji prac krajowych z procesem unijnym?
7. Jakie mierniki, wartości bazowe i termin przeglądu Ministerstwo przewiduje dla zmian dotyczących MIP, zgodnie z właściwymi przepisami o ocenie funkcjonowania regulacji?
8. Czy Ministerstwo przewiduje spotkanie robocze z organizacjami przedsiębiorców i w jakim terminie mogłoby się ono odbyć?

VI. Udział Izby

Izba reprezentuje zrzeszonych przedsiębiorców sektora blockchain i nowych technologii. Deklaruje gotowość do udziału w spotkaniu, konsultacjach i ocenie proporcjonalnych zmian. Zakres ewentualnego badania członków i termin przekazania jego wyników wymagają odrębnego uzgodnienia; niniejsze pismo nie opiera się na wynikach ankiety, która nie została przeprowadzona.

O dane i istniejące dokumenty Izba występuje odrębnymi wnioskami do Komisji Nadzoru Finansowego, do rąk jej Przewodniczącego, oraz do Ministra. Niniejsze pismo jest opinią i oceną w trybie art. 4 ustawy o izbach gospodarczych, składaną do akt prac nad UC132. Prosimy o jego rozpatrzenie w tym charakterze. O kwalifikacji pisma rozstrzyga jego treść, nie samo oznaczenie.

Prosimy o potwierdzenie wpływu i wskazanie komórki prowadzącej sprawę. Osoba do kontaktu: Robert Wojciechowski, Prezes Zarządu, robert.wojciechowski@igbint.pl.

Z wyrazami szacunku

podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Robert Wojciechowski

Prezes Zarządu

podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Rafał Kielbus

Członek Zarządu

Załączniki:

1. Informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z Krajowego Rejestru Sądowego – Izba Gospodarcza Blockchain i Nowych Technologii, KRS 0000745508.
2. Wykaz dokumentów źródłowych – poniżej, jako integralna część pisma:
 - a) Projekt UC132 w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny:
<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12411600>. Numery w nawiasach w treści opinii odpowiadają pozycjom poniżej.
 - b) [1] Pismo UKNF z 15 lipca 2026 r., DBR-DBRZ2.071.2.2026.PK, w szczególności s. 1–3 i 7. RPL, plik dokument790523.pdf.
<https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12411600/13210564/13210567/dokument790523.pdf>
 - c) [2] Załącznik do pisma UKNF z 15 lipca 2026 r. – propozycje uchyleń przepisów i regulacje przejściowe. RPL, plik dokument790522.docx.
<https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12411600/13210564/13210567/dokument790522.docx>
 - d) [3] Pismo Przewodniczącego KNF z 24 lipca 2026 r., DPP-DPPZO1.071.40.2026.SP. RPL, plik dokument790521.pdf.
<https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12411600/13210564/13210567/dokument790521.pdf>
 - e) [4] Załącznik 2 do pisma z 24 lipca 2026 r. – tabela propozycji legislacyjnych; część dotycząca u.u.p., w tym art. 117h, 117j, 141 i 142. RPL, plik dokument790525.docx.
<https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12411600/13210564/13210567/dokument790525.docx>
 - f) [5] Pismo Koordynatora OSR z 22 lipca 2026 r., KOSR.0610.382.2025, pkt 1, 3–5. RPL, plik dokument790484.pdf.
<https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12411600/13210552/13210555/dokument790484.pdf>
 - g) [6] Stanowisko PONIP z 22 lipca 2026 r. w konsultacjach UC132. RPL, plik dokument790505.pdf.